

NOUSIAISTEN ILMASTOSUUNNITELMA 2030

Toimintakertomus ja seurantatiedot vuodelta 2025 (19.12.2025)

Nousiaisten ensimmäinen ilmastosuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 31.3.2025 ja kunnanvaltuustossa 7.4.2025. Suunnitelmassa kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteeksi määritettiin 60 %:n vähennys vuoteen 2007 verrattuna (41,7 >16,3 kt CO₂e).

Suunnitelman laatimisvaiheessa kuntalaisille, yhdistyksille ja yrityksille tehtiin kysely, jonka tulosten perusteella kehittämiskohteiksi ensisijaisesti ympäristökasvatus. Toimenpiteitä suunniteltiin ja mittareita asetettiin lisäksi liikenne-, energia-, ruoka- ja puhdistuspalvelut-, rakentamis-, maankäytön ja kaavoituksen sektoreille sekä maataloudelle.

Ilmastosuunnitelman tavoitteita ja toteumaa seurataan vuosittain ja talousarviossa tuodaan esille tärkeimmät kestävän kehityksen hankkeet ja toimenpiteet. Ilmastosuunnitelman ja samalla kestävän kehityksen tavoitteita tuodaan esille myös kunnan elinvoimaohjelmassa 2030 sekä kuntastrategiassa 2030. Jatkossa seurantaraportti julkaistaan alkusyksyisin.

Ympäristökasvatuksessa nähdään erityisen tärkeäksi ***monikanavainen viestintä***, jolla pyritään ohjaamaan kuntalaisia, yrityksiä ja yhdistyksiä sekä kunnan eri osastoja toimimaan ilmastovastuullisesti. Kuntalaisille suunnattua viestintää tehdään kunnan verkkosivujen ([Nousiaisten kunnan ilmastosuunnitelma | Nousiainen](#)), Facebookin, Instagramin ja LinkedIn-kanavien kautta. Talvella 2024–2025 toteutettiin myös TikTokissa nuorille suunnattu ilmastokampanja. Kuntaesitteessä ja kunnan verkkosivuilla on kerrottu ilmastosuunnitelmasta tavoitteineen sekä lisäksi on painatettu eri toimipisteistä saatava ilmastoaiheinen postikortti, jossa on linkki kunnan ilmastosuunnitelmasivustolle.

Kaikkiaan ilmaston-, ympäristöön- ja kestävään kehitykseen liittyen on tehty postauksia, tiedotteita ja verkkosivuilmoituksia satakunta kappaletta vuoden 2025 aikana. Näihin sisältyvät esimerkiksi hulevesiin ja vieraslajien torjuntaan liittyvät kampanjat.

Nousiaisten kunnasta on osallistuttu vuonna 2025 Vihreän siirtymän seminaariin, Varsinais-Suomen kuntien ilmastotapaamisiin sekä Valonian ja Varsinais-Suomen Ely-keskuksen järjestämiin muihin kestävän kehityksen tapaamisiin.

Ilmastotyötä jatketaan vuosittain työryhmätapaamisilla, joihin pyritään kutsumaan alustajaksi asiantuntijapuhuja. Työryhmässä käydään läpi vuotuisia toteutettuja ja toteutettavia toimenpiteitä. Joulukuussa 2025 pidettävässä kokouksessa asiantuntija-alustuksen pitää Teija Paananen, joka työskentelee HK Foods Oyj:n hankinnan laatu- ja vastuullisuuspäällikkönä.

Ilmastosuunnitelman tavoitteet ja mittarit toteutumiseen taulukkona 2023–2025

Seurattava asia-kokonaisuus	Lähtötilanne	Seurantiet o 2025	Osasto ja vastuuhlö/t	Kommentit
Kasvihuone-kaasupäästöjen vähentäminen	41,7 (2007) 27,6 (2022)	26,2 (2023)	Tekninen os. Tal.hall. Leena Lemola	Lähde: SYKE-tilastot
Elintarvikehankinnat (€), kotimaisuusaste %	256 204 € (2023) > 72,7 %	262 250 € (2024) > 73,6 %	Tekninen os. Virpi Sarakaski	Uusi leivän hankintasopimus vähensi v. 2025 kotimaisia ostoeuroja n. 5000 €. Kunnan kahvihankinnat keskitettiin keskuskeittiölle, mikä lisäsi ulkomaisia ostoja n. 4500 €.
Elintarvikehävikin vähentäminen	1272,15 (2023)	1945 (2024)	Tekninen os. Maija Laine	Kirjaaminen tarkentunut. Keväällä 2025 tehty kysely ruokailijoille, jonka perusteella muutettu ruokalistaa, jotta hävikkiä saataisiin vähennettyä.
Ilmastokasvatustyö	-	3	Sivistysos. Satu Mäkinen Talous- ja hallinto Leena Lemola	Vuonna 2025: 1. Valperin Vihreä lippu -koululla vesiteema 2. 10/25: Avoimen koululounaan päivät HYKissä + hävikkiviikko yhteistyössä SPR:n kanssa 3. Valuma-alue suunnittelu Nousiainen: Valonian tiedotustilaisuus syyskuussa 2025 3. VS kuntien ilmastotapaaminen 11/25 4. Vihreän siirtymän vuosiseminaari 11/25 5. Somekampanjat teemoina hulevedet, kierrätys, ilmastosuunnitelma, hävikki
Kestävän kehityksen hankkeet	-	3	Talous ja hallinto: Leena Lemola Ympäristötarkastus: Verner Leino	1. Askaisten- ja Mynälähdän valuma-alueyhteistyöhanke (alkaen 2025 - 2027) 2. Traficom: Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman laadinta (2025) 3. Elyn yleishyödylliset ympäristö ja ilmastoinvestoinnit: Karhunperkkö III monimuotoisen leikki puiston rakentaminen (2025-2026)
Sähkön ominaiskulutus MWh	2579 (2023)	2597 (2024)	Tekninen os. Toni Ylitalo Marika Salminen	Koko kunnan sähkön kulutus. Kunnan hallinnoimien sähköliittymien sähkönkulutus (kiinteistöt ml. Katuvalaistus ja lämmitys) Huom. Nousiainen Vesi Oy:n kulutus ei sisälly lukuun.
Kaukolämmön kulutus MWh	4017 (2023)	4323 (2024)	Tekninen os. Toni Ylitalo Marika Salminen	Kaukolämpöverkkoon liitetyt kunnan omistamat kiinteistöt
Veden kulutus (1000 m ³)	11 (2023)	11 (2024)	Tekn. os. Toni Ylitalo Marika Salminen	Kunnan kiinteistöjen vedenkulutus
Aktiiviviljelijät, joilla ilmoitettuna talviaikaista kasvipeitteisyttä (%)	95 (2023)	98,70 (2024)	Maaseutu-toimi: Tuulia Huovila	Nousiainlaisista viljelijöistä 88 % on tehnyt ympäristösitoumuksen ja 80 % sitoumuksen tehneistä on valinnut tilakohtaiseksi toimenpiteeksi ilmasto- ja ympäristökoulutuksen 2025. (*)
Muuta huomioitavaa				Kuntastrategiassa 2030 ja talousarviossa vuodelle 2026 on huomioitu ilmastotavoitteet

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Seurattavista tunnusluvuista ilmastokasvatustyötä ja kestäväen kehityksen hankkeiden määrää ei ole aiemmin seurattu, joten niistä ei ole saatavilla lähtötasotietoja.

Seurattavista sektorikohtaisista mittareista myönteistä ja kielteistä kehitystä:

- Nousiaisissa elintarvikehankintojen kotimaisuusaste on noussut, mikä tukee tavoitetta lähiruoan käytön lisäämisestä
- kunnan omistamien kiinteistöjen vedenkulutus on pysynyt seurantakautena ennallaan, mutta sähkön kulutus koko kunnan alueella on kasvanut
- kaukolämmön kulutus kunnan kaukolämpöverkkoon liitetyissä kiinteistöissä on niin ikään kasvanut
- kunnan kokonaispäästöt ovat Suomen ympäristökeskuksen (Syke) tilastojen mukaan vähentyneet vuodesta 2022 vuoteen 2023 yhteensä 5 % ja vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet 37 % (huom. viimeisimmät luvut vuodelta 2023)
- maan keskiarvoon (-43 %) verrattuna kunnan päästökehitys on ollut heikkoa, mutta maaseutumaisten kuntien keskiarvoon (-32 %) verrattuna Nousiaisten päästökehitys taas on ollut myönteistä
- vuonna 2023 Nousiaisten kolme suurinta päästösektoria olivat maatalous, tieliikenne ja työkoneet. Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteellisesti seuraavasti:
 - o maatalous: 5 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa 0,4 tuhatta tonnia
 - o tieliikenne: -34 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa -4,2 tuhatta tonnia.
 - o työkoneet: -30 % suhteessa vertailuvuoteen, mikä tarkoittaa -1,1 tuhatta tonnia
- vuodelle 2026 suunnitellaan uudet toimenpiteet ja vuosikohtaiset tavoitteet

(* Tietoa viisivuotisen ympäristösitoumuksen vaatimuksista, jotka liittyvät tilojen ilmastotyöhön koulutuksen osalta:

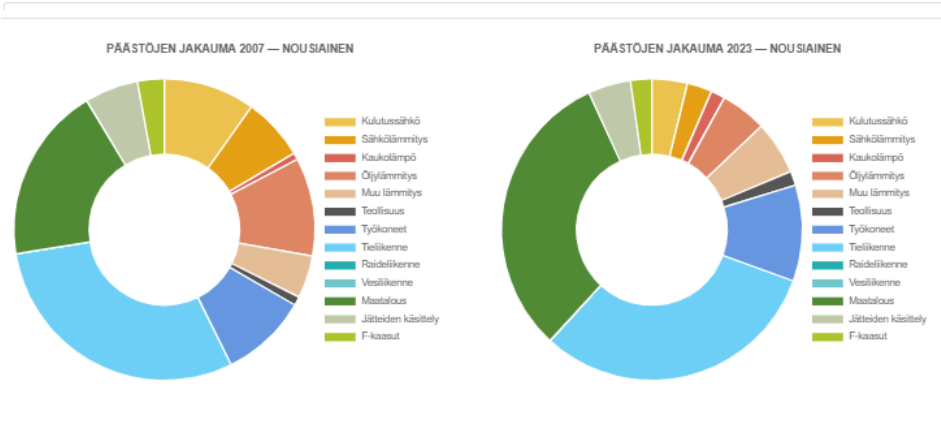
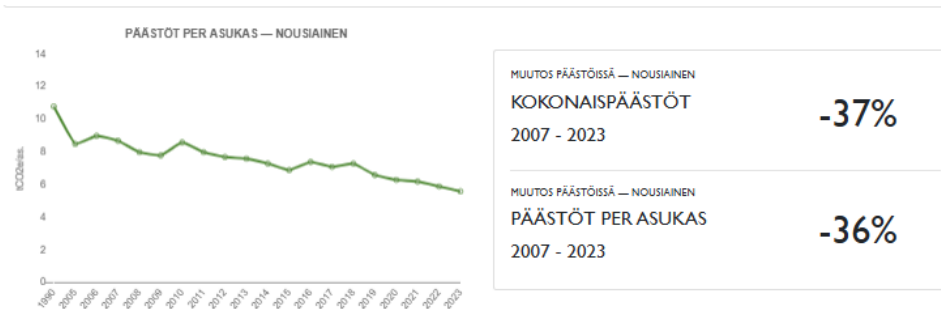
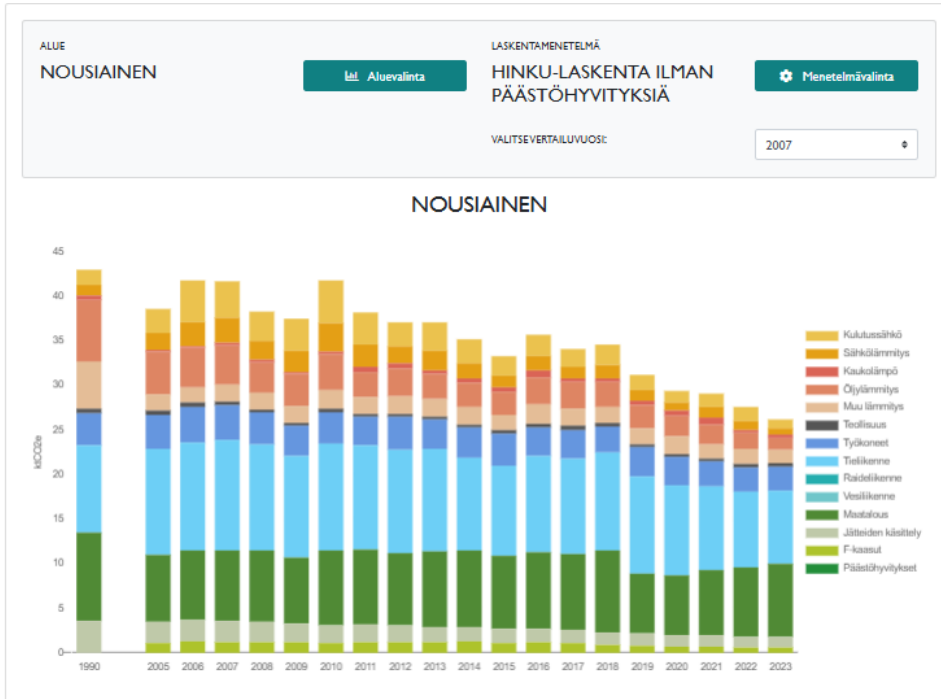
Ympäristösitoumuksen toimenpiteet koostuu tilakohtaisten toimenpiteiden [yleisistä vaatimuksista](#) ja tilakohtaisista [valinnaisista toimenpiteistä](#). Yhtenä yleisenä vaatimuksena kaikille sitoutuneille viljelijöille on ilmasto- ja ympäristösuunnitelman tekeminen, joka suurimman osan on tehtävä kevääseen 2026 mennessä. Kyseessä on suunnitelma, jossa kartoitetaan tilan ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia. Suunnitelma tehdään osoitteessa ilmastosuunnitelma.fi.

Yhtenä ympäristösitoumuksen vuosittain valittavana toimenpiteenä on myös ilmasto- ja ympäristökoulutus, jonka viljelijä voi tehdä verkossa.

Koulutuksen aiheet ovat seuraavat, näistä voi valita yhden vuosittain:

1. hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto
2. kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen maatilalla
3. maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen
4. maatilan vesiensuojelu
5. integroidun torjunnan menetelmät.

SYKE-tilastot (2023), Lähde: [SYKE - kuntien ja alueiden khk-päästöt, 4.9.2025.](#)

Raportoinnin yhteyshenkilöt

Elinvoimapäällikkö Leena Lemola, leena.lemola@nousiainen.fi

Tekninen sihteeri Marika Salminen, marika.salminen@nousiainen.fi